

Svar på skriftligt spørgsmål om olaglig införsel av narkotika och om att ingripa i den

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 879/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho / saml m.fl.:

Hur ämnar regeringen ingripa i den ökande smugglingen av narkotika,

hur säkerställer regeringen att tullen och Gränsbevakningsväsendet har tillräckliga resurser för övervakning och realistiska möjligheter att ingripa i den olagliga införseln av narkotika och läkemedel som påverkar det centrala nervsystemet över gränsen,

hur ämnar regeringen ingripa i den ökade användningen av narkotika i Finland,

hur ämnar regeringen ingripa i den olagliga narkotikahandeln i det mörka Tor-nätet,

hur ämnar regeringen trygga tillräckliga resurser för polisen att utreda narkotikabrott och undersöka nätverk i anknytning till dessa,

hur säkerställer regeringen att barn och unga inte i skolmiljöer och på internet lockas att använda narkotika, och

ämnar regeringen ingripa i den ökande narkotikahandeln som bedrivs i omgivningen av boendeenheter för missbrukare, såsom vid boendeenheten på Rosavillagatan i Helsingfors och vid boendeenheten Kuninkaankallio i Esbo i huvudstadsregionen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Strategin för den inre säkerheten med sina åtgärdshelheter beaktar utvecklingen av lägesbilden, befogenheterna och kapaciteten för säkerhetsmyndigheterna. Genom att trygga resurserna för polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet eftersträvar regeringen att upprätthålla Finlands inre säkerhet och som en del av denna bekämpa gränsöverskridande narkotikabrottslighet. Betydelsen av polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets s.k. PTG-samarbete betonas i bekämpningen av gränsöverskridande brottslighet och narkotikabrottslighet. Det viktigaste är att säkerställa att detta samarbete är smidigt i alla situationer.

Regeringen stödjer långsiktigt myndighetssamarbete med sina åtgärder. Myndighetsverksamhet på grundval av information och informationsanalys stöds genom att säkerställa personalresurser för daglig verksamhet och finansiering för projekt som stöder verksamheten. På internationell

nivå deltar Finland aktivt i Interpols och Europols verksamhet samt i bilateralt samarbete mellan stater. EU:s narkotikastrategi för 2021–2025 som för närvarande bereds kommer då strategin färdigställs att ange riktlinjer och fokusområden som kommer att beaktas i bekämpningen av narkotikabrottslighet i Finland.

Finlands narkotikapolitik grundar sig på att heltäckande bekämpa de negativa konsekvenserna av användningen av narkotika. Grundläggande arbete på lång sikt, samarbete mellan aktörerna samt att påverka efterfrågan och utbud av narkotika skapar grunden för den nationella verksamheten. I sin narkotikapolitik beaktar Finland Förenta nationernas konventioner om narkotikabekämpning, Europeiska unionens narkotikastrategi och våra nationella förhållanden. Statsrådets följande principbeslut om Finlands narkotikapolitik för 2021–2023 bereds under ledning av social- och hälsovårdsministeriet.

Missbruk av narkotika ökar behovet av tjänster inom social- och hälsovård. Användningen av narkotika förebyggs och minskas med fungerande tjänster inom social- och hälsovård, och tjänsterna utvecklas under denna regeringsperiod särskilt i samband med reformen av social- och hälsovården. Dessutom reformeras lagstiftningen kring rusmedel och mental hälsa. Förebyggande av marginalisering och riktade åtgärder är en viktig del av förebyggande av negativa konsekvenser av narkotika och mer allmänt av rusmedel. Detta har beaktats tväradministrativt i program och finansiering för olika förvaltningsområden, såsom i det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och -politiken 2020–2023, samarbetsprogrammet för bostadslöshet och i strategin för mental hälsa.

Utöver statsunderstödsprojekt under regeringsperioden finansieras med stöd av Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA) ett flertal projekt för förebyggande rusmedelsarbete och även riktat projekt för förebyggande narkotikaarbete. Förebyggande arbete har även utvecklats med projektfinsiering från Europeiska socialfonden (ESF). Det förebyggande arbetet stärks genom att stödja det nationella genomförandet av programmet för förebyggande rusmedelsarbete. Enligt programmets mål sker det viktigaste förebyggande rusmedelsarbetet i samarbete, planenligt och inriktat mot de ungas vardagsmiljö såsom läroanstalter och fritidsmiljöer.

Förebyggande arbete och tidigt ingripande skapar förutsättningar för att förebygga skador och hantera konsekvenserna av de skador som uppkommit. Åtgärder som vidtas vid skolor, läroanstalter, missbrukarvårdstjänster, ungdomsväsendet och polisen kompletterar varandra. Åtgärder i anknytning till rusmedel och beroende sammanställs i den gemensamma rusmedels- och beroendestrategin. Vid beredningen av denna strategi har olika intressenter hörts i stor omfattning och man har även lyft upp stöd av forskning och bättre informationsbyte mellan forskare och beslutsfattare.

Möjligheterna som tekniken medför, i synnerhet det så kallade mörka internet och krypterade applikationer för kommunikation, har påverkat brottsligheten. Narkotikabrottslighet är inte ett undantag i detta.

Regeringsprogrammet beaktar att tillräckligheten av resurserna för hela kedjan för straffprocessen säkerställs. Ökningen av personalen inom polisen fortsätts enligt regeringsprogrammet. Ytterligare personal riktas till den dagliga verksamheten. Utöver att öka personalen inom polisen stärks

åklagarnas och domstolarnas resurser för att försnabba straffprocessen och verkställa det straffrättsliga ansvaret. Polisens resurser säkerställs för att polisens förmåga att bekämpa narkotikahandel via informationsnätverk ska upprätthållas. Justitieministeriet tillsatte en arbetsgrupp för att se över behov av ändringar i tvångsmedelslagen (806/2011) och bereda nödvändiga ändringar i lagstiftningen.

Barn och unga har rätt till en trygg miljö i skolor och informationsnätverk. Inom den myndighetsövergripande verksamheten stödjer regeringen metoder, med vilka barn och unga skyddas från alla former av brottslighet. Till målen i programmet Framtidens social- och hälsocentral hör att förskjuta tyngdpunkten i verksamheten till förebyggande och föregripande arbete samt att förskjuta tyngdpunkten inom socialvården mot tidigt stöd och lågtröskeltjänster. Det riksomfattande programmet för ungdomsarbetet och -politiken beaktar ingripandet i missbruk. Åtgärdsprogrammet för främjande av lärosamfundens säkerhetskultur bidrar till att stärka kunskap kring säkerhetsfrågor.

Den förebyggande verksamheten är ett sätt att nå barn och unga. År 2020 har 12,6 miljoner euro reserverats för statsunderstöd för uppsökande ungdomsarbete. Enligt Polisens strategi för förebyggande arbete 2019–2023 fortsätter man att öka resurserna för Ankkuriverksamheten. Strategin framhäver betydelsen av växelverkan mellan polisen och lokalsamhället. Genom enhetlig myndighetskommunikation sprids forskningsbaserad information om de negativa konsekvenserna av användning av narkotika och om tillgängliga tjänster i samhället. I kommunikationen används sociala medier för att nå barn och unga samt för att skapa växelverkan. Ett exempel på att kombinera växelverkan och kommunikation är polisens synlighet i sociala medier.

Det är ändamålsenligt att behandla ingripandet i negativa följdföreteelser i anknytning till boendeenheter för missbrukare som en helhet. Tjänster inom social- och hälsovård, övriga tjänster inom stöd för boende samt polisens synliga övervakning och övervakning av narkotika på fältet är en del av urvalet metoder, med vilket skador kan avlägsnas eller minskas. I ingripandet framhävs den ovannämnda nära växelverkan mellan myndigheter och lokalsamhället i att identifiera problem och ta fram effektiva lösningar.

Helsingfors 11.12.2020

Inrikesminister Maria Ohisalo